

Pomhaj Bóh

Časopis ewangelskich Serbow

Budyšin, januar 1994
lětník 44

1

Bože slovo za nas

Knježe, ty nam měr daš, přetož wšitko, štož smy my činili, to sy ty nam činił. Jezaja 26,12.

"Měr budź z wami!" tak je z rowa stanjeny Chrystus swojich wučomnikow strowił. Měr budź z wami! tak chcemy so při započatku noweho lěta mjez sobu strowić. "Měr" je tola horce žadanje a wočakowanje nas wšitkich kaž tež cyłego člowjewstwa na zemi. Wšednje słyszymy a čitamy, hdze wšudzom wojny a bitwy su, a njeličomne syły člowjekow wo žiwjenje příndu abo čekaja, hłód tradaja a zymu mręja, kelko domow a městow so zniča, kelko swojbnych wo swojich padnjenych abo morjennych płakaja a żaruja! Njedawno čitach, zo běchu w lěće 1992 na swěće wšo hromadže 29 wojnow a bitwow mjez narodami a kajanami. Runje tak tež namakamy w mandželstwach, swojbach a wosadach mnoho zwady a rozkory, mnoho hidy a njepřečelstwa.

Zwotkel pak příndže to wšo? Tozponimy ze Swjateho pisma: dokelž so člowjekojo Božim kaznjam njepodwola, dokelž chcedža sami być jako Bóh. W zahrodze Eden je Bóh Knjez Hadamej a Jéwje přikazał: "Njejše wot štoma pónzača dobreho a złego, zo njebyše wumrěli." Žona pak widžeše, zo ma štom dobre płody k jědži

a wabi, zo by mudrych činił. A wona wza wot jeho płoda a jědzeše a da tež swojemu mužej. A što je tak dostata mudrość zawirowała? Dzělenje wot Boha a wuhnače z Edena do procy a bědy hubjenstwa, do njepřečelstwa a njeměra swěta a wšedneho žiwjenja.

A što wšo je člowjeska mudrość hewak hišće dokonjała? Cyle wěscie je wjèle wulkotnego, dobreho a pomocniwego wunamakała, bohužel pak tež wjèle njezboža a bědy w swěće a mjez ludami a člowjekami zawirowała. Wulcy knježe politiki a hospodarstwa wšak su měnjenja, zo mają so kraje a narody stajne z najnowšimi, z najsylnišimi a zničacymi brónjemi wobronić, jeli dyrbi měr na swěće kaž tež jich mócnarstwo zakitane wostać. Kajke scěwki to ma, to wšednje widžimy, słyszymy abo čitamy w nowinach, w radiju a telewiziji. Hustodosć pak wužiwaja mnozy ludzo swoju mudrość k powyšenju wosobinskeho žiwjenskeho stawa na škodu bližich. Kelko njeprawdy, jebanstwa a njeměra mjez ludžimi kaž tež mjez mandželskimi a swojbnymi z teho wšednje nastawa! To je płodna rola za symjo złych

mocow. A to wšo su scěwki njepošlušnosće přeciwo Božim kaznjam, a tohodla člowjekojo, ludy a narody žadyn měr nimaja a njenamakaja.

Što pak ma so stać, zo by člowjestwo měr a pokoj dostało a namakało? Wotmołwu dostańemy ze Swjateho pisma. Prěnja nuzna kročel je, zo pytamy wujednanje z Bohom, to rěka, zo Boha wo wodače swojich hrěchow a přestupjenjow prosymy. Tajke wodače a wujednanje je Boh sam wot so zmôžnił, z tym zo je swojego syna Jezom Chrysta do swěta pósłal, kiž je za nas a našu winu a naše přestupjenja na krížu čerpjeł a wumrěł. Jeho je slabjenje: "Měr wam wostajam, swój měr wam dawam. Ja njedawam kaž swět dawa. Na swěće maće česnoć, ale budźce dobreje nadžije, ja sym swět přewinył." W Chrystusu mamy pokoj a z jeho pomocu a z tutym měrom we wutrobach budźe nam mōžno, tež móc złego přewinyć.

Naše wojowanie k přewinjenju złego samo wělochke njeje. Bjez poražkow to njewuńdže. Příndu časy, zo nadžiju zhubimy, zo smy bojazni, haj samo zadwělowani a bjeze wšeje dowěry k Bohu.

Pokiw za tute wojowanie wo měr a pokoj da nam japoštoł Pawoł: "Přewiń to złe z dobrym!" Z połnym prawom budźemy so prašeć: Je to mudry pokiw? Njeje to nawopak njemudra, haj strašna rada? Njezměja potom přeciwnicy, kiž nam to złe načinja, tajke zdžerženje za słabosc abo bojosciswość? Njezmuži jich to, sebi hišće hōrše złoscē dowolić? Njezadatej sebi čłowski rozum a mudrość, to złe ze złym narunować, zo by sodalšemu złemu wobarało a wottraśalo? Ně! Kmaňša rada za nas křesčanow je rada japoštoł: "Njedžeržce so sami za mudrych a njepłacce nikomu złosc ze złoscu, ale přewińce to złe z dobrym!" Jenož tajka křesčanska zasada dopomha wosadnym k měrej ze wšemi člowjekami.

Wosrđeň njepřečelstwa a wojnow, zwady a njeměra mjez ludami a narodami, w swojbach a mandželstwach, kaž je wšednje nazhonjamy, njech nas tróštuje a přewodža přez cyle lěto spomóżne słwo profeta Jezajasa: "Knježe, ty nam měr daš, přetož wšitko, štož smy my činili, to sy ty nam činił."

J. Paler

Wutrobnje so džakuju za wšitke sobudžělo, za pjenježnu podpěru a wšitku pomoc za ewangelske serbstwo w zašlém lěće.
Zaplać Wam Bóh wšitku Wašu prou.

S. Albert

Bohu česći - Serbam k wužitku Trać dyrbi Serbstwo zawostać

Tutej słowje něhyšeho serbskeho ducha steještej na něhyšim Serbskim domje, kotryž zničichu na kóncu złotniskeje wojny. Nětk mamy nowy Serbski dom. Won je wo wjèle wjetši hač stary, ale mjeńe rjany. Nowy dom nima tak hnujace stawizny, kaž stary je měješe, za kotryž našej wotčincaj Smoler a dr. Arnošt Muka

poskromnych darach pjenjezy za jeho natwar nazběraštaj. Zo po wojnje nowy dom z wulkim džela za němske pjenjezy natwarichu, bě sprawná wěc, přetož němska wojna bě nam naš Serbski dom wzała. Loni na spočatku oktobra widžachmy film jeho nastawanja. Wjèle Serbow je ze zahoritoscu pomahało nowy Serbski dom twarić.

Mjek Serbami šerješe loni nazymu starosc, zo chcedža nam Serbski dom wzać. Na zhromadžiznje historiskeho wuběrka Maćicy Serbskeje

Bože žohnowanje, stro-wosc a čilosć a wšitko, štož je Wam za čelo a dušu trěbne, přeje wšitkim čitarjam za 1994
redakcija Pomhaj Bóh

môžešťaj nas zastupjerjej wyšnosće změrować, zo njetrjebam so bojeć. Budžemy pak tutón wulkí nowy Serbski dom na dołhi čas móc ze serbskim duchom a serbskim dželom pjelnić, zo by Serbstwo zawo-stalo?

Cisće horka pod třechu ma Serbski rozhłos swoje rumno-

sće. Tam so mi lubi. Tam džela-ja Serbja ze serbskej wutrobu.

Serbskemu rozhłosej mamy so džakować, zo kózde ranje serbske pobožne słowo słyśimy a njedželu připołdnju krótke serbske předowanje. My spo-minamy na stare słowo:

Bohu česći - Serbam k wu-žitku.
Gerhard Wirth

Ze Škodowa. Hrozneho nje-přečela ma jena njewjesta z našeje wsy. Před někotrymi lě-tami chcyše so wona ze swojim lubym slubić, tola dwaj dnjej do sluba so njewjescina brožeń, w kotrejž běše złostniska ruka woheń załožila, wotpali. Slub sotohodla wotstorči a ze žentwy ničo njebu. Nětka je so zaso jedyn nawożenja namakał a džen sluba bě so postajił. Tola

wječor do sluba so do njewe-scinskeho domskeho woheń załoži a domske so dočista spali. Hač dotal njeje so poradžilo, njekničomneho zapalerja wu-slědžić. Žentwa pak so tonkróć njewotstorči, a potajny njepře-čel budže ze zawiścu přihla-dować dyrbjeć, hdýž so młodaj mandželskaj wot wěrowanja domoj wróćitaj.

SN, 6. jan. 1894

Foto: Mihan

Naše terminy za 1994

Sćehowace terminy su hižo postajene:

21. 02. Kublanski džen w Budyšinje
18. a 19. 06. cyrkwiński džen w Njeswa-čidle

Kemše w Slepom: 20. 03.
Kemše we Wojerecach: 26. 06.
25. 09. a 13. 11. přeco w 9.30 hodź.

20. 03.
29. 05.
18. 09. a 30. 10. w 14.00 hodź.

Dalše terminy so sčasom w Pomhaj Bóh wozjewja.

Za naše dželci

Hdże je Michał?

Michał a Jurk staj byloj sankować. Ducey domoj Michał čekny a so schowa. Widziš ty jeho?

Na nowolětnym ranju

Ach, hižom zaso lěto wotsal džěše.
Smy wospjet kročel bliže k wěčnosći.
Wšo zašlo je, njech radosć, horjo běše,
nětk nowe lěto Bóh nam wobradži.
Što wono w swojim klinje za nas změje?
Błyśc zboža abo samu njehodu?
Hač přichod wósty abo róže žnjeje,
to napjelnjuje dušu z tyšnotu.

O, złożmy strošnje woči k wysokosći,
tam z kralom je, kiž naš dónit w ruce ma;
haj, jemu dowěrmy so w pokornosći
a bjermy wšo, štož jeho mudrosć da.
Wón je naš Wótc, my jeho lube džěći,
tuž twarmy swěru Bože kralestwo;
nam potom jeho miłosć dale swěći
tež za naš kraj a za wšo serbowstwo.

Dr. Jan Rawp swoje 65. narodniny woswjećit

Česćeneho, lubeho jubilara słwjachu na jeho narodninach pokutnu srjedu (17.11.1993) z krasnym koncertom jeho kompozicijow. Dr. Jan Rawp sam chce w přenim rjedje być wědomostnik na polu hudźby. Štož pak tam słyśachmy, nas zahori za njego jako komponista.

Detlef Kobjela, člon předsydstwa serbskich wumělców, wuzběhowaše wuznam dr. Jana Rawpa jako wědomostnika a komponista.

Gerat Hendrich, kotriž měješe w swojim času jako načolnik doma serbskej kultury wuski kontakt z jubilarom, nochcyše "laudatio" spěwać, a wšak bě z kóždeje sady słyšeć jeho džakowny respekt.

To je wosebity dar k narodnim, hdyž wustojni hudźbny komponista česća z jeho kompozicijemi. Jan Rawp pisa w stylu, kotriž sebi wot hudźbnikow wjele žada. Někotre z jeho dželov so přeni króć w zjawnosći poskičichu. Wšitcy spěwarzjo (sopran, mecosopran,

bariton) a instrumentalisca (klawér, husle) běchu z cyjej wutrobu při swojim dzěle a to wosebje při "Kolebawce" a při němškim spěwje "In unserer Straße Nr. 13". Druhdy bychmy sebi přewod klawéra trochu cuniši přeli. Instrumentalne kompozicije za klawér a husle pokazachu nam šroke polo komponista.

Moderna lyrika w melodiach so nam spodobaše a da nam chwile za přemyslowanie a sonjenje. Jako dozynk koncerta poskići nam hišće nic 10lětny młody pianist Šram, štož bě Jan Rawp wosebje za džeci napisał. "Ze starych Rujanow" žadaše sebi wot młodeho hrayerja dobre wukublanje. Wón bě so derje zanurił do melodije a intonacie.

Kotremu komponistej so tajekedary k narodnim poskića?

Dr. Jan Rawp je wnuk našeho sławnego mištra Bjarnata Krawca. Kaž smy sebi džeda wažili, česčili a jeho lubo měli tak nětk tež wnuka.

Flügel/Wirth

Jurij Grofa njebohi

**narodź. 1920 w Chasowje
zemrět 1993 w Bošecach**

Wón bě rady mjez nami na našich cyrkwienskich swjedženjach, a my mějachmy jeho wutrobnje lubo, tuteho ponižneho, pobožneho serbskeho křescána z Bošec w Poršičanskej wosadze. Narodžil bě so w nadobnej serbskej burskej swójbje w Chasowje. Po řuskich lětach we Łuhowskej šuli wukneše w Smolerjec čišćerni pismikistajer. Jeho wučer Běrnich wšak chcyše, zo by wobdarjeny hól do Budyšina na wyšu ſulu přišoł, ale nan njeby studij zaplaćić móhl. Dokelž bu w lěće 1937 serbska čišćernja zavrjena, dyrbješe Jurij Grofa w němskej dowuknyc. Po wójsknych lětach a po wójském zajeću zastupi 1948 hnydom do čišćernje "Nowa doba". Jako mišter bě tam wažna wosoba.

Hdyž mějachmy z nim dla

Pomhaj Bóh jednać, běchu to stajne dobre, haj rjane rozmołwy. Jurij Grofa je lěta doho w cyrkwienskim předstejerstwie sobu zamołwitość za Poršičanskú wosadu njesť. Wón je so sobu starał, zo so w Kubšicach rjana kapała natwari. Přez Létonjanske lětanišće buchu Kubšicy, Konjocy, Kumšicy, Bošecy a Nowe Poršicy wot Poršic wotdželene, zo mějachmy nětk daloko kemši. Tuž so tute wsy rozsudžichu, Boži dom na pohrebnišću w Kubšicach postajić. Wo njón je so njebički hač do swojeje smjerće swěru starał. Z wosadnym farajom a z Budyskim superintendentem, kotriž husto w Kubšicach předowaše, je wón přeco dobre styki měl. Byrnjež měješe swoju kapału w Kubšicach lubo, widzachmy Jurija Grofa koždy raz na serbskich kemšach w Poršicach.

Stajne budžemy rady a z čescownosću na swojeho bratra we wérje, Jurija Grofu, spominac.

Njech wotpočuje w mérje. Wěcne swětlo swěć jemu.

W.

Serbski row w Gołkojcach

Hdyž druhdy cuzych na slědach Serbow w Delnjej Łužicy přewodžuju, přerěču jich tež na wopyt do Gołkojc/Kolkwitz pola Choćebuza. Hnydom při cyrkwi namakaš tam row, pochadzacy ze spočatka 19. lětstotka, ze serbskim napisom.

To dzě běše wšedna wěc za čas, jako narowny kamjeń stajichu. Džensa pak je to njewědna wěc, dokelž su so w minjenych lětdzesatkach pola nas jenož hišće wuwzaćne serbske kamjenje na rowy stajili. A dokelž njeje stražliweje zjawnosće bylo, kiž by serbskim rowam podobnu kulturnu wažnosć a hōdnou připcpěwała kaž mojedla židowskim pohrebnišćam, su so mjeztym na 99,9 % abo wjace serbskich narownych pomnikow w Delnjej Łužicy wotstronili. Před lětom je so na příklad zhubił row delnjoserbiskeho fararja, domiznowědnika a přenjeho serbskeho filmowca, Herberta Cerneha, z kérchowa na Gorach ...

Tón serbski kamjeń při Gołkojskej cyrkwi pak hnydom dwojce eksistuje: Jónu zwonka Božeho domu jako kopija a jónu nutřka jako chětro wot časa rozržany pěskowcowy original.

Row so přeco hišće hlada.

Da je tola pochowany dyrbjal wosebje wažna wosobina być.

Gołkojski wosadny farar B. wě něsto wo jeje wuznamje powědać: Tule wotpočuje serbski duchowny Jan Biedrich Fryco, kiž bě w Gołkojcach hač do lěta 1808 fararił a 1791 přeložk cyleho Stareho zakonja do delnjoserbšćiny zdokonjał.

Dotoho pak běše Fryco mjez 1773 a 1778 farar w Korjenju/Kahren. A ja sej myslu, zo je so tam snadž hišće někajka škrička žehliła z časa pôlskeho pietista a pučrubarja delnjoserbiskej spisownejre rěče, Jana Bogumiła Fabriciusa: Tón běše něsto lět před Frycom w Korjenju přenju knihičišćernju w Choćebuskim wokrjesu założił a wuwiće delnjeje serbšćiny spěchowała kaž mało ludzi před nim. Ze samsnej zaměrnostu, haj njepowalnej zasakłosću kaž tutón tež Fryco za delnjeje serbstwo dzělaše: Pjeć lět po tym, zo běše přeložk Stareho zakonja zdokonjał, a po dołhich jednanjach z typisce antiserbsce a

prusce nastajenej wyšnosću ze slachci so jemu skónčje knižne wudače. Či, kotriž jeho před 175 lětami k rowej přewodžachu, z čescownosću a džakownosću na njeho spominachu. Na narownym kamjenju čitamy: "Pominajšo na wašych wocabnikow, kenž wam Bože słowo su gronili, glēdajšo na jich šuc a zjíšo za jich wěru."

Kelko nadžijow wuprudža zdobom tute jednore słowa.

Njespjelnjenych pak. Přetož Gołkojce džě su džensa runje tak přeněmcena wjes - ale tež přeco hišće trošku serbska - kaž wjetšina delnjoserbiskich sydlišćow wokoło Choćebuza. Serbske kemše pak dawno, dawno žane wjace njejsu. Tež w nowšim času je wosadny farar wotpakazuje, byrnjež so jemu to ze skupiny "Serbska namša" wospjet přečelnje po ručilo. Kaž jědojty špak tci njeprastajne poniženje a hanjenje Serbow a serbskeje rěče we wědomju mnohich našich krajanow. Jako Gołkojski Boži dom třeći abo štvorty raz wopytach a so z farajom hižo trošku wot wospjetneho widženja znajach, wón so mi wuzna, zo je poprawom tež Serb. Jeho nan pak běše jako duchowny wšu prouču nałożował, zo by synej mjenje hōdnou wšeho serbskeho zaščepił. Kajke zle nazhonjenja drje za tym tča, hdyž ludžo so ani wskónčje docpětej swobodze hižo sami wuswobodžić njewědža a wot dweju diktaturow we hlowach zawostajeny črjopjenc so wjace wotnosyć njeda?

Lube sotry a lubi bratřa, hdyž připadnje přez Gołkojce jědžee, zastańće skrótka při cyrkwi. Spominajće na swojich serbskich wučerjow při rowje Jana Biedricha Fryca, kotriž dnja 15. wulkeho róžka lěta 1819 71lětny w Gołkojach zemrě.

Snano zetkaće při tym tež fararja B. A njech so tutón rumež po času trošku džiwa, zo zeznaje stajne dalších ludži, kotriž serbšćinu nimaja za mjenehódnou, ale jako rěč teju, kotrejuž po štvortej kazni lubuja. Snadž budže jeho potom swědomje hrjebać. Přetož wón jako Serb je rozsudny wliw wukonjał na synodze ewangeliske cyrkwi w Berlinje a

Braniborskej srđež nowembra zašleho lěta, zo by so prošta skupiny "Serbska namša" wo přistajenje serbskeho duchowneho za serbske cyrkwiske naležnosće w Delnjej Łužicy wotpokazała! Wjacori němcy synodalno běchu so sprawne za tutu naležnosć zasadželi, tola Gołkojski farar je jim a swojim krajanam do chribjeta padnył. Ja sym dla toho zrudny a myslu sej, zo by tež delnjoserbski farar, spisowačel a prôcowar Jan Biedrich Fryco smjerčzrudny był.

Werner Měškank,
Chočebuz

Wutrobné preprošenje

na wosadny wječor pón-dželu, 31. januara, w 19.00 hodž. na Michałskiej farje w Budyšinje. Knjez Wirth z Njeswačidla pokaza video wo serbskim busu 1993 a wo cyrkwiskim dnju we Wojerecach.

Powěsće

Budyšin. 2. oktobra 1993 wotmē so nazymska wokrjesna synoda w cyrkwiskim domje na Hornčerskej.

Raňšu nutrinosć džeržeše Njeswačidska fararka Voglewowa. Bě to meditacija wo temje: Ja a kamjeń. Wón ma mnohe kajkosće, kižsu podobne člowjekej: twjerdosć, rjaność, wótrosć, hladkosć, čežu, móže zymu, ale tež čoplotu składować, móže zranić, ale tež wjazac. Kaž to kamjentny most čini.

Po tym so skrótka nowy cyrkwinski hudźbny direktor

Pomhaj Boh, časopis ewangelickich Serbow. Rjadije Konwent serbskich ewangelickich duchownych. - Ludowe nakładništvo Domowina t.z.w.r., Sukelska 27, 02625 Budyšin. Redaktor a skazanki: sup. Siegfried Albert, Serbski kěrchow, 02625 Budyšin, tel. 42201. - Sadžba: Serbske Nowiny Budyšin, číš: Serbska čišćernja t.z.w.r. w Budyšinje. - Wuchadža jónkrók za měsac. Přinoški a dary na konto: Sorbische evangelische Superintendent Bautzen, Nr. 30 000 110, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 850 549 61

Henk Gahlenkamp předstaji, kiž pochadža z Nižozemskej. Wón přewza dželo bywšeho direktora Nöbela.

Dlěši čas so zaběrachmy ze štyrjom projektami, kotrež móhli so pjenježnje podpěrač. Prénja móžnosć bě podpěra afrikanského teologiskeho studenta Josefa Parsalawa, kiž ze swójbu we Erlangenje bydlí. Druha móžnosć bě podpěra twara džěčaceje zahrody we Kisosora. Tam hižo zwón Budyškeje eforije wisa. Třeći projekt bě přetwar doma čo. 23 na Wonkownej lawskej hasy za bjezdomnych mužow. A skónčenie bě hišće móžnosć za wutworjenje dželoveho městna za sobudželačerku w swobodnym džěčacym džěle. Synoda so po dołhej diskusiji wuprají za druhi projekt: Wot cylkownych 90 000 hr dyrbis owo woli krajneje cyrkwe wěsty džél wróco płacić. Naša synoda so wuprají za 50 procentow.

Farar Kecka z Rakec nam rozprawješe wo stawje planowaneje Rakečanskeje fabriki za spalenje wotpadkow. Tu chwilu wobsteji někak runowaha za a přečiwo twarej tuteje fabriki. W decembru je dalše zrčenje planowane.

Dalši dypk bě stejiščo wokrjesneje synody k zawěšenju za zastaranje chorych (t. mj. Pflegeversicherung). Schwälichmy namjet na krajnu synodu, zo tola jako cyrkej móhli dwaj swójskej dnjej poskićić za rozrisanje tuteje problematiki. Wězo běchu tež ménjenja přečiwo tomu.

Přichodna wokrjesna synoda budže da-li Bóh 19. měrca zaso na samsnym městnje. Štóż chce raz sobu pódlu być jako hósc, je radlubje witany. H. W.

W Kazachstanje so wječe spěwa a modli

Alma Ata IDL 10/93 - Jako džše farar Christian Roßmann 1992 z Němskeje do Kazachstanu, zo by tam luthersku wosadu přewzał, wočakowaše jeho najprjedy 11dnjowske pućowanje z VW-busom. Potom tam dojedze: do wobwoda Ku-stanei, kotryž běše dotal wojer-ske zakazane pasmo. Wjace hač 100 000 Němcow po pochadže w tutej kónčinje bydleše, do kotrejež njebež lětdžesatki ani jenički farar přišol.

Hdys a hdys drje wotměwa-chu so skradžu Bože služby, na kotrechž so ze starych předarskich knihow čitaše. Přeco zaso wukrčichu přiwuzni džěci. To-la nětkole, hdyz bě "prawy" farar tu, je nawal ke křečenyc a konfirmaciji wulkí: we 18 měsacach swojeje služby je Roßmann 2 078 ludži wukrčil a 2 800 konfirmérował. Bože služby su přepjelnjene, tež hdyz so w kulturnych domach z 300 do 400 městnami wotměwaja. Hižo hodžinu předy zetka so wosada k "zaspěwanju", kemše same traja trī do štyri hodžiny.

Wjele so spěwa, husto ze z ruku pisanych wotpisow "Wol-gaskich spěwarskich", wjele so modli, a "modlitwy so z wjele sylzami měšeja", je Roßmann wobkedžbował. Ascyła: Njelutuje so ze začućemi na kemšach, kotrež so njerědko w privatnych domach swjeća. Nuzne trjebaja duchownu literaturu: biblije a džěčace biblije předewšěm w ruskej rěči, dale spěwarske a katechizmy, trěbni su ludžo, kotriž swoje dary do tutych wosadow přinjesu. Trěbne je dobroprošenje za wosady w Kazachstanje, kotrež su so spočatk meje k samostat-

nej ewangelsko-lutherskej cyrkwi ze zjawnym prawnískim statusom zjednočili.

Gottfried Hupfer

Frankfurt. Zagreb IDL 10/93 - Wjace hač milion hriwnow darow je Ewangelske žonjace dželo w Němskej za žony w kónčinach byrgarskeje wójny w Bosniskej dóstalo. Powuprjenju generalneje sekretarki Gerhild Frasch namaka wulkí wothlósnamołva, protestować z podpismami přečiwo wumocowanjam.

Zonjace dželo pomha při medicinskim a psychologiskim poradžowanju wumocowanych žonow, stara so wo lehwa čekancow blisko Zagreba a podpereje zarjadowanja samopomocnych projektow. Wone wudžeruje tež zwiski ke kroatiskim žonam.

Drježdany. Nowy krajny biskop Ew.-luth. krajneje cyrkwe Sakskeje je mnohim z nas derje znaty wyši krajno-cyrkwiński rada Volker Kreß. Kreß běše w lětech 1979 do 1989 superintendent w Budyšinje. Přejemy swojemu nowemu biskopej Bože žohnowanje za jeho zamołwite zastojnstwo.

Přepršujemy

01. 01. - Nowe lěto

- 11.45 hodž. nutrinosć w rozhlosu
13.30 hodž. kemše w Budestecach (Albert)

02. 01. - njedžela po hodžoch

- 10.00 hodž. kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje na Michałskiej (Albert)
w samsnym času Boža služba za džěci

08.01. - sobota

- 14.30 hodž. wosadne popołdno w Malešecach

09. 01. - 1. njedžela po Třoch kralach

- 11.45 hodž. nutrinosć w rozhlosu

16. 01. - 2. njedžela po Třoch kralach

- 8.30 hodž. kemše z Božim wotkazanjom w Poršicach (Malink)
10.00 hodž. kemše w Hrodžišcu (Malink)

23. 01. - poslednja njedžela po Třoch kralach

- 11.45 hodž. nutrinosć w rozhlosu

29. 01. - sobota

- 14.00 hodž. wosadne popołdno we Łazu

30.01. - 3. njedžela do poštneho časa

- 18.00 hodž. kemše w Smječkecach

31. 01. - pondžela

- 19.00 hodž. wosadny wječor w Budyšinje na Michałskiej

06. 02. - 2. njedžela do poštneho časa

- 10.00 hodž. kemše w Budyšinje na Michałskiej (Albert)
w samsnym času Boža služba za džěci
13.30 hodž. kemše z Božim wotkazanjom w Budestecach (Albert)